

Biztonságpolitika

II._1.

A hidegháború szakaszai

- ☞ 1945-48 – útkeresés
- ☞ 1948-53 – bipoláris világrend kialakulása
- ☞ 1953-62 – enyhülés
- ☞ 1962-69 – kubai rakétaválsággal kezdődő befelé fordulás
- ☞ 1969-1979 – enyhülés
- ☞ 1979-85 – a feszültség növekedése (csillagháború)
- ☞ 1985-92 – a szembenállás lebomlása

Feltartóztatás politikája

☞ A II. vh-t követően egyre egyértelműbbé vált a szovjet terjeszkedési stratégia, amely sértette a nyugati érdekeket, így az együttműködést fokozatosan felváltotta a feltartóztatásra törekvés, a szovjetellenes törekvések előtérbe helyezése.

A fultoni beszéd

- ✧ 1946. március 5. – „vasfüggöny ereszkedik le Európára” – a nyugat politikusai ugyan nagyszámban elhatárolódtak, azonban ez a tényeken nem változtatott.
- ✧ A beszéd a kor szokásaihoz képest őszinte külpolitikai vallomás volt, nyíltan antikommunista és egyértelműen szovjet ellenes.

Truman-elv

☞ 1947. március 12, Truman elnök a szenátus és a képviselőház együttes ülésén kéri egy 400 millió dolláros segély megszavazását Görögország és Törökország részére, mivel azokat az „szabad nemzetként” az „agresszív kisebbségekkel” szembeni harcukban Nagy-Britannia már nem tudja egyedül támogatni.

Truman-elv jelentősége

☞ Az USA nagyhatalmi státuszának kinyilatkoztatása:

1. nincs olyan fejlemény a világban, amely az USA-t nem érintené.
2. Rögzíti a bipoláris világrendet.
3. A feltartóztatás politikájának kinyilatkoztatása, elsősorban gazdasági, pénzügyi eszközökkel).

Marshall-terv

- ✧ A Truman-elv alapján került kidolgozásra, a Szovjetunió hatalmi törekvéseinek, a kommunizmus, a világháborús ellenállásban és partizánharcokban megerősödött kommunista pártok befolyásának gazdasági és politikai eszközökkel történő feltartóztatását célozta.
- ✧ 1947. – George Marshall tábornok négy év alatt 13,6 milliárd dollár „Európa rehabilitációjára”

Állam szerepe a nemzetközi életben 3.

- ☞ a forradalom bástyája: az állam a külföldi forradalmi mozgalmak szervezését és támogatását tartja kötelességének
- ☞ közvetítő: egyes államok magukat képesnek vagy felelősnek tekintik a közvetítő feladatok betöltésére
- ☞ példamutatás: törekvés, hogy a sikeres bel- és gazdaságpolitikával, mintegy sikeres példaként elől járva növeljék az ország presztizsét

Transzatlanti gondolat

- ☞ a két világháborút követően a védelem és a preventív biztonság kiemelkedő szerepet kapott
- ☞ a szovjet nukleáris törekvések megkérdőjelezték Amerika elérhetetlenségét
- ☞ A transzatlanti gondolat egy filozófia, amelynek alapja a közös civilizációs értékrend, amelynek védelme csak az ideológia és a hozzá csatolódó térség sérthetetlenségével biztosítható.

NATO

☞ 1949. április 4. – alapja csak és kizárólag a védelem

☞ USA, Belgium, Dánia, Nagy-Britannia, Franciaország, Hollandia, Izland, Kanada, Luxemburg, Norvégia, Olaszország, Portugália

☞ 52-ben Görögország, Törökország

Köszönöm a figyelmet!